

TZ: Happening u pomníku s hovnem otevřel Dny inventury

Happeningem na pražském Klárově odstartoval v neděli 8. 11. cyklus akcí s názvem Dny inventury, a tím i studentské oslavy 17. listopadu.

Praha, 8. 11. 2009

V parku na Klárově (Praha 1) se v neděli objevil netradiční monument. Obrovská dárková krabice s mašlí a... s obrovským exkrementem. Studenti z iniciativy Inventura demokracie takto s nadsázkou představili výsledky rok staré studentské výzvy politikům *Dejte nám dárek ke dvacetinám*. „Dlouho jsme přemýšleli, jak výsledky naší celoroční snahy jednoduše shrnout a tenhle symbol je prostě vystihuje,“ doplnil k výmluvnému pomníku Jiří Boudal z Inventury demokracie. Odhalení pomníku bylo doprovázeno krátkým happeningem: odborným výkladem studenta kunsthistorie Jakuba Bachtíka a přípitkem pravým českým tuzemákem.

Výzvu *Dejte nám dárek ke dvacetinám* vyhlásili studenti na Klárově 17. listopadu 2008. Ke dvacátému výročí sametové revoluce chtěli od politiků dárek v podobě změny čtyř legislativních absurdit, které hyzdí českou sbírku zákonů. Následujících dvanáct měsíců pak s kamerou v ruce navštěvovali politiky a požadovali omezení imunity, regulaci lobbingu, zrušení praxe legislativních přílepků a omezení vlivu politiků na mediální rady.

Výsledek studenty zklamal. „Mysleli jsme, že politici začnou o odstranění těchto čtyř jednoznačných absurdit alespoň uvažovat. Lobbing i přílepky přeci v zahraničí dávno a účinně vyřešili. A o zrušení imunity se mluví snad před každými volbami,“ řekl na happeningu Jakub Mráček z Inventury demokracie. „Přesto jsme naráželi na spoustu vynalézavých výmluv, proč je u nás změna zbytečná nebo nemožná.“ Mráček se pozastavuje i nad neochotou některých politiků studenty vyslechnout: „Mirek Topolánek nám napsal v textové zprávě, že ho nudíme a že se máme obrátit na stranické experty. Místopředseda sněmovního mediálního výboru Vítězslav Jandák si nenašel čas ani napotřetí a bylo zjevné, že pro něj mediální rady nejsou prioritní téma – přitom koho jiného by měla tato otázka pálit?“

Výrazněji na výzvu zareagovala jediná Strana zelených. Připravili 3×3 návrhy k zákazu přílepků, odstranění imunity a změně pravidel volby členů mediálních rad. Poslanci ČSSD Sobotka a Tejc přispěli alespoň návrhem na regulaci lobbingu. „Na schůzi Poslanecké sněmovny v polovině října se ale všechno smetlo ze stolu. Zazněly v zásadě tytéž argumenty, které jsme slyšeli v průběhu roku,“ podotkl Jakub Mráček.

Happeningem se zároveň zahájily studentské oslavy výročí sametu. Celý týden až do 17. listopadu ožije Praha Dny inventury. Sérii debat, happeningů a protestů pořádá Inventura demokracie ve spolupráci s o. s. Věda žije!. Hosty debat na téma vzdělání či role ČR ve světě budou například Madeleine Albright či Jacques Rupnik. Během týdne se také představí studentské prohlášení k 17. listopadu. Cyklus pak vyvrcholí 17. 11. akcí na Václavském náměstí.

Program Dnů inventury a výsledky výzvy *Dejte nám dárek ke dvacetinám* na dalších stránkách.

Kontakt: Silvie Mitlenerová

silvie.mitlenerova@inventurademokracie.cz, tel.: 603 923 836

PO 9. 11. | DEN TRANSPARENTNOSTI

14:00 | **Tisková konference ke vzniku sdružení „PODIV – hlas posluchače a diváka”** (sdružení PODIV chce monitorovat činnost mediálních rad a informovat o nich veřejnost)

19:00 | **Dárek ke dvacetinám: Zúčtování** (projekce a debata o roční snaze studentské iniciativy Inventura demokracie prosadit zákony zprůhledňující práci politiků a omezující jejich vliv na veřejnoprávní média – PrF UK, Albertov 6)

ÚT 10. 11. | DEN REFLEXE KOMUNISTICKÉ MINULOSTI

19:00 | **Debata Reflexe komunistické minulosti: Jak jsme daleko?** (PrF UK, nám. Curieových)
„Komunistická minulost se u nás používá čistě účelově: k boji o moc, k potápění politických protivníků či k lepší prodejnosti novin. ... Pořádná reflexe komunistické minulosti přitom ještě ani nezačala. Dodnes nám chybí jasné pojmenování principů, jakými fungovala totalitní moc a jak deformovala společnost i jednotlivce. Nemáme ani trochu zmapováno, kolik návyků i postojů z té doby si všichni neseme, aniž o tom víme.“ (ze studentského prohlášení Inventura demokracie 2009)

hosté: Markus Meckel, Jan Štern, Matěj Spurný

ST 11. 11. | DEN VZDĚLÁNÍ

14:00 – 17:00 | **Vysokoškolský titul! Zn: Levně**

Přijďte si zakoupit titul nebo podepsat petici Za odpovědnou reformu, rozhodnutí necháme na Vás.

happening před budovou MŠMT, Karmelitská 7, Praha 1

19:00 | **Debata Vzdělání: Bere ho u nás někdo vážně?** (FSV UK, Opletalova 26)

Smyslem vzdělání už pomalu není není „nic víc, než aby absolvent – coby pracovní jednotka – měl o trochu vyšší cenu na trhu práce. Jeho smyslem ale přece není stát se co nejproduktivnějším „lidským zdrojem“, který v první řadě generuje zisk. Vzděláním má člověk získat schopnost rozpoznávat a rozhodovat se.“ (ze studentského prohlášení Inventura demokracie 2009)

hosté: Vladimíra Dvořáková, Petr Fiala, Arnošt Veselý

ČT 12. 11. | DEN AKTIVNÍHO OBČANSTVÍ

18:30 | **Debata Umíme žít v demokracii?** (VŠE, nám. W. Churchilla 4)

„Spoléháme na to, že veřejná sféra si vystačí bez nás. Vyhovuje nám stav, kdy si jí vůbec nemusíme všimnout: ideálně by měla být jen jakýmsi nerušivým pozadím pro naši seberealizaci a zábavu. Přitom se už několikrát ukázalo, že veřejný prostor nemůže být ponechán sobě samému ... vždycky se totiž najde dost těch, kteří si ho šikovně a bez skrupulí zařizují pro sebe.“ (ze studentského prohlášení Inventura demokracie 2009)

hosté: Jacques Rupnik, Martin Bútora, Erik Tabery

PÁ 13. 11. | DEN VĚDY

9:00 – 10:00 | **Výchovný koncert pro RVVI** (sraz v 8.45 na Klárově, koncert od 9:00 do 10:00 před Strakovou akademií)

protest proti současnému složení a působení Rady pro výzkum, vývoj a inovace

SO 14. 11. | DEN ZAHRANIČNÍ ODPOVĚDNOSTI

14:00 | **Debata Češi a ti ostatní: Chceme mít nějakou roli ve světě?** (FF UK, nám. J. Palacha)

„Za aktuální obraz České republiky v zahraničí se musíme stydět. Vystupování politiků je do té míry zmatené a nečitelné, že nás v cizině už těžko můžou brát vážně. S kým vlastně tahle země buduje spojení? S Evropou, se Spojenými státy, nebo s putinovským Ruskem? A o co jí vlastně jde? Integrovat unii, rozbít unii, nebo prostě jen prudit? Bohužel, my sami v tom politiky podporujeme. Ani předsednický půlrok nás nepřiměl podívat se dál než na vlastní dvorek. Výsledkem je, že jsme prostě bezvýznamní.“ (ze studentského prohlášení Inventura demokracie 2009)

host: Madeleine Albright

ÚT 17. 11. | DEN BOJE STUDENTŮ ZA SVOBODU A DEMOKRACII

18:30 | **Dvacet let svobody: Co dál?**

závěrečné shromáždění na Václavském náměstí

VÝSLEDKY VÝZVY DEJTE NÁM DÁREK KE DVACETINÁM

Roční vývoj situace kolem čtyř legislativních absurdit

LOBBING

Nejdůležitější a dohromady jedinou událostí za celý rok, která slibovala posun v oblasti regulace lobbingu, byl návrh zákona poslanců Bohuslava Sobotky a Jeronýma Tejce (ČSSD). K jeho projednávání došlo 30. září 2009. Návrh zákona přiřazoval lobbing k volným živnostem, zaváděl seznam lobbistů, definici jejich práv a povinností a ohlašovací povinnost schůzek zákonodárců s lobbisty. Zákon byl na schůzi vrácen k přepracování.

Výhrady k zákonu se ozývaly napříč politickým spektrem. Za ODS zaznělo například: „Je to návrh, který je v kategorii legislativních mrzáčků a legislativních nedodělků“ (David Šeich), „kdyby měl zákon reálně platit, tak se z toho - minimálně my tady - všichni zblázníme“ (Marek Benda). Miroslav Kalousek (TOP 09) vyjádřil nejistotu, „zda se podaří přijetím tohoto zákona, ať už ho jakkoli pozměníme, omezit negativní jevy, které vnímáme pod slovy nelegální lobbing nebo klientelismus, ty, které už prostě hraničí s korupcí.“ S rezervou se k návrhu postavil i Ondřej Liška: „Regulace lobbingu rozhodně neznamená to, že dokážeme vychytat všechny schůzky, které považujeme už dnes za nelegitimní (...) toto jsou všechno věci, které nelze upravit zákonnou normou úplně do důsledku.“ Sám spoluautor Bohuslav Sobotka přiznal v rozhovoru pro idnes.cz, že jde o „úvodní nástřel do debaty, jak by zákon o lobbingu měl vypadat“.

K lobbingu můžeme ještě připomenout provokační akci redaktora MF Dnes, který si pod falešnou identitou majitele herny zkušel - a poměrně úspěšně - prolobbovat pozastavení příprav nového loterijního zákona. Funkcionáři KSČM a TOP 09 byli za své podlehnouti bezskrupulóznímu lobbistovi nuceni opustit stranické pozice.

PŘÍLEPKY

Soutěž o nejlepší přílepek, jejíž vítěz bude stát Českou republiku ještě hodně peněz, letos ovládl pozměňovací návrh známý jako „dárek pro ČEZ“. Poslanec Martin Říman s kolegy Urbanem, Vojířem a Ambrozkem propašovali do změny zákona č. 353/2003 Sb. o spotřebních daních přílepek, který mění zákon č. 695/2004 Sb. o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů. Ušlechtilý název *Přechodné přidělování bezplatných povolenek v souvislosti s modernizací postupů výroby elektřiny* znamená, že energetický gigant ČEZ si mezi lety 2013 a 2020 přijde ze státní kasy na 68 miliard korun. Ze 132 poslanců přítomných na schůzi 17. 6. 2009 bylo pro 96, proti 16.

Těsně na druhém místě v soutěži skončila poslankyně Zdeňka Dopitová s přílepkiem k návrhu zákona o urychlení výstavby rychlostní komunikace R35. Její úpravy zákona cíleně směřovaly k usnadnění vyvlastňování pozemků při výstavbě nejen dálnice R35, ale všech rychlostních komunikací. Šlo například o odstranění pasáže „V případě vydání stavebního povolení nelze v tomto případě stavební práce zahájit bez souhlasu stavebního úřadu potvrzujícího řádné předložení dokladů podle § 110 odst. 2 písm. a) stavebního zákona.“ či vložení věty „Pokud nedojde do 30 dnů od návrhu k uzavření smlouvy, která zajišťuje možnost výstavby a provozu dopravní a technické infrastruktury, zřídí příslušný vyvlastňovací úřad na návrh příslušného investora na dotčených nemovitostech v nezbytném rozsahu věcné břemeno umožňující neprodleně zahájit výstavbu.“ Návrh zákona odhlasovalo 9. 9. 2009 86 poslanců ze 148, proti bylo 52.

Nezávislá senátorka Soňa Paukrťová předložila své návrhy na změnu jednacích řádů PS a S (které obsahují například nutnost podávat pozměňovací návrhy ve skupině či psát k nim důvodovou zprávu) v Senátu na schůzi 20. 2. 2009. Byl projednán 8. 10. t. r. a odročen.

Poslanci Strany zelených Kateřina Jacques, Přemysl Rabas, Martin Bursík a Ondřej Liška předložili sněmovně 30. 9. 2009 návrh na zákaz přílepků, povinné vypracovávání důvodových zpráv k pozměňovacím návrhům a principiální veřejnost jednání PS. Návrh byl téhož dne zamítnut.

MEDIÁLNÍ RADY

Během dárkového roku se toho stalo víc než dost – obě veřejnoprávní média například měnila své ředitele. Opět jsme tak měli možnost v údivu kroutit hlavou nad kompetentností některých radních.

Ředitelem České televize byl zvolen Jiří Janeček. Volba proběhla ve středu 15. července, ve druhém kole volby nedostal žádný z kandidátů potřebných deset hlasů a radní se následně uchýlili do kanceláře mimo dosah veřejnosti, aby se prý poradili, co dál. Ačkoliv v zákoně stojí, že jednání má být veřejné. Po půlhodinovém vyjednávání za zavřenými dveřmi se konalo třetí kolo volby a v něm byl Jiří Janeček zvolen vůbec nejmenším možným počtem deseti hlasů. Ředitelem bude následujících šest let.

Odvolání ředitele ČRo Václava Kasíka mělo také velmi pravděpodobně politický podtext. Začalo se na něm pracovat po vypršení některých radních mandátů v letech 2006 – 2007 a jejich nahrazení lidmi prosazovanými ODS. Jde například o Danu Jaklovou či Antonína Zelenku. Kvůli Kasíkovu odvolání dokonce rada zvláště zasedala týden před termínem řádné schůze. Za zavřenými dveřmi. K tomu Dana Jaklová dodala pouze: „Mimořádné jednání jsme zvolili proto, že jsme vyhodnotili situaci jako vážnou a bylo třeba neodkladně jednat.“

Richard Medek, nově zvolený ředitel ČRo, je mladému publiku znám hlavně svým nesmrtelným výrokem „Mladí lidé, kteří poslouchají Radio Wave, nejsou budoucnost národa“.

Senátní návrh zákona z dílny Jiřího Oberfalzera, který navrhoval rozdělení volebních pravomocí mezi Poslaneckou sněmovnu a Senát v poměru 3:2 a upravení seznamu institucí, které mohou návrh podávat, prošel Senátem již na jaře 2008. Téměř rok trvalo, než se dostal do Poslanecké sněmovny, a na 52. schůzi byl poslanci bez hlasování vyřazen z programu jednání.

Návrh zákona na zavedení tzv. trojnožky (dělení volebních pravomocí mezi Poslaneckou sněmovnu, Senát a prezidenta), snížení počtu mediálních radních a jejich povinnost mít vysokoškolské vzdělání položili na stůl v rámci balíčku „3x3 návrhy“ poslanci Strany zelených 30. 9. 2009. Návrh byl téhož dne zamítnut.

IMUNITA

Poslankyně Eva Dundáčková navrhla 6. 5. zrušení přestupkové imunity jako přílepek k ústavnímu zákonu, kterým se rozpouštěla Poslanecká sněmovna. Návrh nicméně nebyl zpracován jako regulérní pozměňovací návrh a v této podobě neprošel.

Senátor Jiří Pospíšil nám slíbil, že svůj návrh na úplné zrušení imunity předá k podání některému z mladších kolegů. Evidentně se tak ale nestalo. Návrh se na pořad schůze Senátu neobjevil.

Argument, že zneužívání příliš široké imunity je umělý problém, popírá aktuální příběh ze sněmovny. Poslanec Petr Wolf, podezřelý z úvěrového podvodu a porušování autorských práv, mluví o svém případě jako o „politické nehodě“. NKÚ odhalil, že Wolfova firma UT 2002 čerpala neoprávněně ze státních dotací více jak milion korun. Wolf dlouhodobě tvrdí, že se mu různými způsoby mstí ČSSD, protože v prezidentských volbách nehlasoval pro Jana Švejnara.

Poslanci vydali Petra Wolfa k trestnímu stíhání v pátek 6. 11. Pro hlasovalo 67 poslanců ze 124.